
„POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
PLANETA
UMBRELELOR ALBASTRE
**
357

357

ROMULUS BĂRBULESCU
GEORGE ANANIA

PLANETA UMBRELELOR ALBASTRE

Divertisment științifico-fantastic ce se dorește un simplu proiect de farsă cinematografică

**

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Desene interioare: AUREL BUICULESCU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

REZUMATUL SECVENȚELOR PRECEDENTE

Pilotul Vel Genar nu mai este de acord cu supermașinismul epocii sale. După ce distruge o grămadă de automate din oraș, el vine acasă, unde procedează la fel și cu roboții casnici. Ada, soția lui, ca și bunii lor prieteni Darn Down și Mary Wilde sînt de acord cu această atitudine. Dar actele lor sînt considerate iraționale de către ceilalți locuitori ai orașului.

Psihiatrul Tuning Clit află că „răzvrătiții“ vor să trăiască în felul oamenilor din trecut, adică fără mașini. Savantul le propune atunci să participe la o experiență originală, care va avea loc pe Planeta Umbrelelor Albastre. O mare echipă de actori condiționați vor reconstitui acolo, pentru necesitățile unui spectacol, universul social și istoric din veacul al XVII-lea. În tot timpul cît va dura experiența, eroii noștri îi au ca însoțitori pe cei trei mușchetari, fiind obligați să trăiască în plin secol al XVII-lea.

Vel Genar, Ada și soții Darn Down și Mary Wilde acceptă cu entuziasm să plece pe Planeta Umbrelelor Albastre.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE“
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XV
1 octombrie 1969

ROMULUS BĂRBULESCU —
GEORGE ANANIA

PLANETA UMBRELELOR ALBASTRE

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

12

O flacără prelungă, sîngerie se ridică spre cerul întunecat. E astronava care se întoarce pe Pămînt. Mary oftează fără voie, întinzînd mîna după Darn, să se convingă că e lîngă ea. Bezna compactă creează o anumită stare de neliniște, mai întotdeauna nemărturisită, dar normală pentru orice om care coboară pe un pămînt necunoscut.

— Ne aflăm deci pe Planeta Umbrelelor Albastre! spune într-o doară Vel Genar.

— Va să zică, abia peste un an... murmură Ada.

— Crezi că mai bine rămîneai acasă? o întreabă Genar, nesigur, încercînd să mai zărească ceva în afara cailor ce așteptau aproape.

— Nu știu! Haideți la cai, să nu se sperie și să fugă.

— Principalul e să ne amintim că nu ne paște nici un pericol! zice filozofic Darn, pare-se cel mai indiferent dintre toți.

— Mă rog! Ce mai așteptăm? strigă Mary cu glas subțire. Să ne cadă dantela de la pantalonași? Mai bine tremurăm pe cai!...

Replicile s-au schimbat într-un întuneric desăvîrșit — pe Planeta Umbrelelor Albastre e noapte. Cei patru nou-veniți încalecă anevoie, chinuindu-se. Îmbrăcămintea le foșnește mereu, parcă ar sufla vîntul.

— Darn, nu-ți mai bate calul de pomană! Pe întunericul ăsta e și periculos să pornim la drum.

— Hanul se află spre nord, așa spunea comandantul navei. Dar unde-o fi nordul, poți să-mi spui? Uf, și calul ăsta nu vrea să facă un pas, măgarul!

— Lasă-l în pace! se aude glasul Adei. Și al meu a încremenit.

— Darn, mi-e frig! scîncește Mary.

— Frig? rîde uriașul. Cu atîtea haine? Mă mir cum mai reușiți să vă mișcați sub ele.

— Corsetul, corsetul este insuportabil! se vaietă Ada. Mă înăbușă.

— Frumos ne-a garnisit maestrul! intervine Genar. Și zîmbetul său la despărțire!... Nu mi-a plăcut de fel.

— Pe mine m-a impresionat cînd flutura batista! exclamă sentimentala Mary. Un gest atît de vechi și frumos!

— Auzi ce idee, să coborîm pe planetă noaptea! Parcă visez urît. Atenție, dragii mei! Dacă mai stau mult proțăpit pe cal mi se despică trupul! Picioarele mi-au înghețat!... Moșulică e un zănatic.

— Darn, termină cu insultele! caută să se impună Mary.

— Ce insulte? V-a îmbrăcat ca la circ! Rochii pînă-n călcîie și pline de broderii de aur, pe puțin zece kilograme fiecare. Pantalonași cu dantelă, pelerine de catifea, pantofi model Ludovic al Nu-Știu-Cîtelea, bonete ca ale sugarilor, părul răsucit într-o mie de bucle și niște decolteuri!... Hm! Niște decolteuri!

— Ei, bravo! se indignează Mary. Abia ne-au proporționat mai bine siluetele. Și decolteurile sînt nostime, tu, Ada, nu-i așa?

— Da, fac frumos!

— În schimb ei... Hi, hi, hi! chicotește soția mignonă.

— Parcă voi sînteți mai cu moț, replică Down. Ăsta-i vodevil, nu experiență științifică!

— Așa era moda pe-atunci, în secolul al XVII-lea, încearcă să-i împace Genar. Dacă Darn și-ar...

— Ba pardon, numele meu e *maître* Nigaud! Nu știu ce-nseamnă, dar sună frumos, ca și al dumitale, *seigneur* Perroquet!

— Liniște! Răsare soarele...

Lumina vine pe neașteptate — rotație rapidă a planetei —, se cațără pe povîrnișul munților de la orizont, strălucește acolo o secundă, adunîndu-se tot mai înaltă și deodată se revarsă, spumegînd, la vale, într-o ceață argintie, compactă; linia dreaptă a culmii muntoase o reflectă ca o colosală oglindă semicirculară, parcă un miliard de focuri s-ar fi aprins în același timp, între cer și pămînt, și din fiecare flacără se deschide un curcubeu superb, pe care ești tentat să-l prinzi în palmă, atît pare de aproape; iar bolta de deasupra capului capătă o suavă culoare albastră, care spre răsărit are nuanțe verzi, străvezii, ca smaraldul, și în partea opusă altele, grele, de ultramarin.

— Ce lumină ciudată!

— Și munții, o minunăție! Ne înconjură din toate părțile, ca un crater lunar, observați. Valea poate să măsoare pînă la 200 de kilometri în diametru.

— Parcă am fi în fundul unui castron!

— Nu prea fericită metaforă, Nigaud! remarcă Vel. Cred că ți-e foame.

— Aș mînca un berbec întreg... ca un porc!

— Să-ți fie rușine, sălbaticule! îl pune Mary la punct. Mai bine uită-te cum arăți!

Amîndoi soții sînt îmbrăcați oarecum la fel: surtucuri verzi, cu mîneci largi, garnisite cu dantelă, pantaloni strîmți, galbeni, croiți din țesătura de mătase cunoscută sub denumirea „aimable“, ciorapi lungi pînă la genunchi, măslinii, pantofi bonți, cu catarame de argint. Down, recte Nigaud, are o mustață mare, ca o perie de ghete, iar Genar-Perroquet — favoriți, mustață în furculiță și cioc. Părul lung și l-au împletit într-o coadă pe spate și și-au pus deasupra tichii tot verzi, de negustori.

— Mda, nu prea sîntem arătoși!...

— Vel, deasupra noastră e o pînză de apă, îi trezește Ada. Concavă, ca o lentilă, și se sprijină de culmile munților.

— Formidabil! strigă Genar. Una dintre umbrelele... Din cauza asta planeta se numește... Dar... dar e un paradox! Apă în loc de cer! Adică, ce apă! Mare!

— Așa se explică și prezența curcubeelor.

— Cum stă acolo și nu cade pe pămînt? Ce forțe teribile susțin calota? Stați! Poate că nici pămîntul ăsta nu e pămînt!

— Întreabă-mă să te-ntreb! răspunde Down posac.

— Curios! Ce presiune să aibă aerul? N-ați uitat vreun barometru prin corsaj, fetelor? Curată bătaie de joc să ai asemenea fenomen sub nas și să nu-l poți analiza! Clit e un monstru.

— Ți-amintești ce-a spus, planeta e necercetată.

— Și... actorii ăștia, mușchetarii ăștia nu sînt de loc curioși să afle mecanismul Umbrelelor?

— Dragă Vel, pe vremea lor nu se făcea știință la nivelul actual!

— Cînd o să te condiționezi și tu să nu mai fii atît de curios? Sau vrei să debitezi numai prostii? atacă Ada.

— Aș, sînt contemporanii noștri. Bătrînul vrea să ne tragă pe sfoară, numai că nu-i merge. Poți să te antrenezi pentru o mie de spectacole și în cea mai rigidă atmosferă de epocă, dar nu poți trece indiferent pe lîngă o minune ca această Umbrelă! Trebuie să-i trag de limbă! Ne vor spune tot!

— Dacă nu mă-nșală memoria, cînd am plecat de-acasă ne propusesem anumite rețineri, insinuează Ada.

— N-ai înțeles? intervine Darn, aspru. Fără probleme științifice și fără mașini! Altfel ai de-a face cu mine! Asta e! Și-acum, încotro ne îndreptăm, Ge... pardon, Perroquet?

— Ție cînd îți intră ceva în cap devii un pisălog insuportabil... Ții atît de mult la numele ăsta? Și de unde vrei să știu eu... încotro?

Grupul debarcase aproape de munți, înspre est, la marginea unei păduri întinse. Nordul se afla în stînga, unde un șir de stînci nu prea înalte închideau orizontul, formînd un unghi drept cu liziera pădurii.

— Într-acolo! arată Genar acel punct, liniștindu-se brusc. Acolo trebuie să fie și hanul. Să mergem!

— Noi ne vom ridica puțin malacoavele! se scuză Ada. Altfel nu putem călări. De-a curmezișul șeii e dificil. Ne iertați!

— Prima și ultima oară! le avertizează Perroquet. Dacă vă văd caraghioșii ăștia, vă pierdeți toată stima lor!

— Amazoane în pantalonași cu volănașe! se indignează Nigaud. Asta n-o să i-o iert lui Clit niciodată.

13

— Hugh! Hao! Howk! Ua-ua-ua-ua!

Darn a citit toată colecția de cărți vechi a lui Genar și-și etalează cunoștințele onomatopeice despre triburile pieilor-roșii. Caii, dezlănțuiți în galop, mănîncă pămîntul și, în ciuda antrenamentelor făcute acasă, călăreții saltă destul de caraghios pe bietele animale.

— Ce răcnești așa, omule?

— Pentru ce simt, nu-mi ajunge toată cîmpia. Ah, ce viață, ce viață, dragii mei! Parcă m-am născut a doua oară.

— Nu poți scăpa un om serios în mijlocul naturii, rîde fericit Genar, că a și dat în mintea copiilor.

— Iuhuu! Hai, fetelor, țineți-vă de sîrmele rochiei, că acum zburați ca niște parașute!

— Genar! Perroquet! Să ne oprim, ne iese sufletul! strigă Ada.

— Aici, sub curcubeu! E bine? Stai, căluțule, oprește-te!

Genar descalecă dintr-un salt și se trîntește în iarbă, cu fața-n sus. Ceilalți îl urmează.

— Frumoasă goană! Trei ceasuri.

— Cu frumoase urmări. Priviți la Down!

— Asta zic și eu adaptare la mediu, se clatină uriașul pe picioarele curbate. Mai trist e că nu pot călări decît pe... partea dreaptă!

— Nigaud, te rog! Fără grosolănii! îl amenință Mary.

— Iartă-l, Mary, e ultima grosolănie. De-acum nu va mai vorbi decît în paranteze, îi arată Vel picioarele soțului și rîde în hohot. Băiete, scoate zăbalele cailor și lasă-i să pască. Sper că salata asta nu-i otrăvitoare și va fi gustoasă fără oțet și fără ulei.

— Nu vezi decît pericole! Uiți ce ne a spus Tuning? Planeta e blîndă ca o pisicuță.

— Pînă-și scoate ghearele.

— *Seigneur* Perroquet, tresare Ada, știi că acest curcubeu, unde ne-ai adus, e un izvor în toată legea?

— Văd, replică Genar calm. Iese din pămînt și curge în sus, arcuindu-se spre munte, pîna pătrunde în Umbrelă. Ca un gheizer.

— Nu te uimește?

— Renunț, draga mea. Nu mă interesează. Altfel, lipsit de posibilitatea cercetării, aș înnebuni.

— Exagerezi! Și Paranthropus s-ar fi interesat măcar dacă apa e bună de băut.

— E bună, e bună! Nigaud, du-te și adapă caii!

— Pardon, *seigneur* Perroquet! Eu nu mai rezist. Am dreptul să mănînc ceva, nu? Și, întins cu fața în jos, Darn ronțăie lacom din iarba grasă, spre stupefacția veselă a celorlalți. Asta zic și eu salată verde, bombăne el cu gura plină.

— Asta zic și eu întoarcere la natură! rîde Ada. Poftiți la masă, domnilor!

14

Călăreții s-au oprit la intrarea unei fortărețe de piatră — hanul —, o clădire cenușie, solidă, răsărită parcă din pămînt la răscrucea aceea de drumuri. Singura poartă, de stejar, e ferecată cu șine late de fier, groase și în perfectă stare. Un zid exterior, înalt de vreo patru metri, străpuns din loc în loc de ferestrui înguste, zăbrelite, pare menit să facă față oricăror atacuri. Deasupra porții se ridică un mic turn, de unde se poate tăia cheful asediatorilor de a pătrunde înăuntru prin acest unic drum de acces. Acum, porțile sînt larg deschise. În dreapta, într-un cîrlig ruginit, atîrnă firma, urgisită de vremuri: „Au Point du Jour". În curte se văd cîteva calești și un faieton negru, lăcuit. Cu mînecile suflecate, doi rîndași agită tot atîtea mături din nuiele, ridicînd nori de praf. Grupul lui Genar intră în han odată cu un al cincilea călăreț, înveșmîntat într-o haină sobră de preot, cu gluga trasă mult peste ochi și al cărui cal, prăfuit, abia își mai trage sufletul. La apariția

lor, în ușa sălii mari, din fundul curții, iese un bărbat înalt, brunet și zdravăn, avînd încinsă peste burtă o cîrpă soioasă și un coșcogea pistol la centură.

Perroquet coboară sprinten și înaintează cutezător:

— Hola, papa Pillard, bine te-am găsit.

— Prea cinstite doamne și slăviți cavaleri, bun sosit în pașnicul nostru han! le urează patronul, cu ochii țintă la necunoscutul în sutană. Vă cer să mă iertați cîteva clipe, după care sînt sluga dumneavoastră Hei, Jean, Baptiste, Léon! Aveți grijă de caii domnilor!

— Cred că prietenii noștri, mușchetarii maiestății-sale, te-au înștiințat că-i așteptăm, continuă imperturbabil Perroquet.

— Chm, chm! se îneacă hangiul fără veste și dispare din ușă parcă bătut de vînt.

Trei rîndași se reped și-i ajută pe ceilalți să descalece, inclusiv pe individul cu haine preoțești, care privește lung la noii veniți, dîndu-le ocol și măsurîndu-i din cap pînă-n picioare.

— Hei, Nigaud, ce-ai rămas de lemn? strigă Genar.

— *Seigneur* Perroquet, rănile ultimei bătălii nu mi s-au vindecat încă, se vaită Nigaud. Abia mă mai mișc, și se ține cu mîinile de locul unde spatele își schimbă denumirea.

— Lasă, lasă, o bărdacă de Clos-Vougeot * și o pulpă de berbec rumenită cu tot respectul sînt tocmai leacurile de care ai nevoie.

— Înălțimea voastră mi-a citit gîndurile, pe legea mea. Doamnelor, după dumneavoastră!

Pătrund în sala mare a hanului, laolaltă cu preotul, de care se ciocnesc în ușă și care-și vîră gluga sub nasurile bărbaților, scrutîndu-le chipul. Are ochii nesuferit de verzi și aprinși, ca ai pisicilor.

— Cine e popa ăsta? murmură Vel după ce s-au așezat la masă. L-ați mai văzut undeva?

— Cine-a zărit picior de om pînă să ajungem la han? îi replică Ada.

— Cum, uiți de tipul care pîndea la marginea pădurii? îi amintește Darn. Mutra aia respingătoare din tufișuri?

— În orice caz nu-i tot ăla, spune și Mary.

— În afară de friptura de berbec, pe-aici miroase și a aventură. Nu crezi, *seigneur* Perroquet? atrage atenția Ada, oarecum alarmată.

— Prostii! Trăiești sub influența cărților citite, bombăne Genar, gîndindu-se la ceva.

— Pe mine mă scuzați un moment, se ridică Nigaud. Știți, rănile, iarba și apa de izvor...

---

* Podgorie în sudul Franței.

— Puteai tu să nu fii grosolan? se strîmbă Mary și aruncă priviri furișe prin sală, ţinînd, evident, să fie remarcată.

Uriașul rîde și iese. Se îndreaptă spre grajduri, în dosul cărora se află două șire lungi de paie. Se oprește lîngă una, apoi i se văd numai umerii și capul plecat în jos. Deodată tresare. Din apropiere se aude glasul hangiului:

— Sfinţia-voastră, vă așteptam! Sfînta Fecioară să ne aibă în buna ei pază!

— Domnul Hilfe a venit? întreabă o voce autoritară.

— De mai bine de două ceasuri. E în camera de onoare de la catul al doilea, tocmai îl judecă pe bătrînul Lapin, știţi, braconierul. L-a prins asupra fâptului...

— Termină pălăvrăgeala, hangiule! Cine sînt străinii care-au intrat cu mine?

— Să mă trăsnească Cel-de-Sus dacă știu ceva, serenissime! Niște călători!

— Vorbeau despre mușchetarii regelui, Pillard! Nu-mi fă pe prostul! De altfel Michelet i-a urmărit și mi-a raportat. Cum îi cheamă?

— Sfinţia-voastră, n-am să vă ascund nimic. Acum două nopţi și două zile jumătate au venit la mine trei mușchetari și un soldat din gardă. Nu mi-au spus numele...

— Fie de treizeci și trei de ori blestemaţi! Îi cunosc eu bine! Continuă!

— Mi-au spus... m-au anunţat că vor sosi două doamne și doi cavaleri pe care i-au descris în amănunt. Mi-au cerut să-i găzduiesc așa cum se cuvine, fără să le pun întrebări, că de nu îmi dau jos, cu spada, urechile.

— Nerușinaţii!

— Ce să fac, înălţimea voastră, să rămîn fără urechi? Și-apoi nu mă pot pune rău cu maiestatea-sa, vreţi să mă suie-n furci?

— Va să zică am nimerit bine, exclamă necunoscutul.

— Trebuie să înţeleg, serenissime, că și înălţimile voastre sînteţi pe urmele străinilor?

— Mai încet, ticălosule, să nu dăm de bucluc! Ești isteţ ca un diavol. Așa e, află că cei doi indivizi îmbrăcaţi ca niște măscărici sînt ultimii descendenţi ai marchizului Fil de Toile, iar doamnele care-i însoţesc nu sînt decît baroana de la Rose și ducesa du Muguet.

— Călătoresc incognito, sfinţia-voastră? Și mușchetarii?

— Hm! Trebuie să-ţi spun tot. Dar ai grijă, Pillard, dacă sufli o vorbuliţă!... Mîna cardinalului e lungă, ţine minte!

— Mut ca un cimitir, înălţime!

— Atunci, ascultă! Regina, care întotdeauna a vrut să scape de monseniorul Pauvrelieu, cardinalul nostru...

— Fie-i numele slăvit, *amen !*

— ...are nevoie de bani, bani mulți pentru planurile ei. Marchizul Fil de Toile a ascuns în munți, într-o grotă, argintul și aurul adus de două corăbii din Lumea Nouă. Singurii care știu locul ascunzătorii sînt cei doi nătărăi de nepoți, Nigaud și Perroquet. Ei vor să dea totul în mîna reginei...

— Și doamnele ?

— Femeile reginei, prostule ! Vor să afle unde e grota. Iar mușchetarii trebuie să-i păzească pe toți patru.

— Bine zis, să-i păzească ! Înălțimea voastră, am presimțirea că în seara asta prea cunoscuta liniște a hanului meu o să fie tulburată de o încăierare. Domnul să mă aibă în pază ! Că nu degeaba omul monseniorului, Michelet, pîndește în pădure, și nu de florile mărului a venit aici și cavalerul Hilfe, căpitanul gărzii elvețiene, cu zece ostași, și acum și sfinția-voastră...

— Dacă ești prudent și stai cuminte, totul se termină repede și pe tăcute.

— Da' de unde, o să iasă un balamuc ! Nu-i cunoașteți pe zurbagiii de mușchetari, se vede treaba.

— Am înțeles, pungașule. Ține și fii rezonabil !

Se aude sunetul unei pungi bine garnisite și pomelnicul de mulțumiri ale hangiului, apoi două umbre se strecoară spre curtea hanului : papa Pillard și... omul în haină preoțească. Darn Down îi lasă să se depărteze, întorcîndu-se într-un suflet la tovarășii săi, care-au și început să mănînce.

— Ia ascultați ce mi-a fost dat să aud la paie...

15

— O problemă de gravitație, ascultă-mă pe mine ! De levitație, mai bine zis. Ar trebui să ajungem pe culmile munților, unde se sprijină calota de apă, acolo e dezlegarea.

Mary se foiește pe scaun, chicotind vesel ; Ada e obosită și simte că i se închid ochii, iar Darn s-a grizat și are chef de ceartă.

— La dracu' toate umbrelele din lume ! Important e c-am nimerit-o strașnic și n-am de gînd să mă întorc pe Pămînt nici peste șapte ani. Vinul mai ales... vinul e formidabil. Prozit !

— Chiar crezi că ne amenință vreo primejdie ? întreabă Ada. Sînt niște caraghioși, Vel, oameni în toată firea și să... Copilării !

— Nu-i cunoști pe actori ! Oricum, ei se pregătesc pentru o suită de spectacole, muncind cu seriozitate în atmosfera asta de epocă. Chiar, ce părere or fi avînd despre Umbrele ? Papa Pillard ! Hangiule !

— Domnule cavaler ?
— Ia-ţi un scaun şi hai să golim o sticlă în sănătatea dumitale ! Vreau să te-ntreb ceva.
— Eu nu ştiu nimic, domnule ! Pe ochii mei, mă iscodiţi degeaba.
— Stai, frate, lasă-l pe cardinal !...
— Sfinte Antoane ! Aţi şi aflat ? Fie-vă milă, cavalere, nu mă nenorociţi !
— Gata, gata, termină cu jocul, vreau să vorbim serios. Voi cum vă explicaţi fenomenul cu apa asta care curge în sus ?
— Păi încotro să curgă, domnule ? rîde hangiul, pe jumătate uşurat, pe jumătate neîncrezător. Să curgă în jos ?
— Omule, lasă gluma, noi abia am venit de pe Pămînt şi sîntem nedumeriţi. N-aveţi aici ingineri, cercetători ştiinţifici cu aparate de măsură ?
— Ce limbă vorbiţi, Maică Preacurată ? Nu înţeleg o iotă ! Ingineri ? Ăştia sînt de-ai regelui, sau...
— Ascultă, nu-ţi bate joc de mine ! N-o s-audă nimeni ce-am vorbit, e o simplă curiozitate. Cum se susţin Umbrelele?
— Domnule cavaler, sau vreţi să rîdeţi, sau...
— Care e numele dumitale adevărat, hangiule ?
— Pillard, din tată-n fiu. Ţinem hanul ăsta de un veac şi mai bine.
— De un veac ? Ai înnebunit ?
— Ha, ce-ţi spuneam eu ? rîde Darn zgomotos, acompaniat de soţia lui, a cărei veselie continuă devine suspectă. N-o scoţi la capăt cu ăştia, moş Tuning a avut dreptate.
— De necrezut ! Pillard, unde ne aflăm noi acum ? Pe ce pămînt, spune măcar atîta !
— În regatul Franţei, domnule ! Nu ştiaţi ? La miazănoapte e Englitera, la asfinţit Spania...
— În sănătatea dumitale ! îl întrerupe amuzat Genar, convingîndu-se şi după zîmbetele celorlalţi că nu era nimic de făcut.
Din curtea hanului izbucnesc pe negîndite ţipetele răguşite ale unui bărbat şi mai multe sudălmi, printre care se amestecă porunci date de cineva cu voce autoritară. „Ajutor ! Fie-vă milă ! Călăilor !" strigă răguşitul.
— Ce se-ntîmplă ? devine atent Darn.
— O nimica toată, domnule, explică politicos hangiul. Un braconier din împrejurimi, moş Lapin, a fost prins de gardă punînd capcane în pădurea Prinţului şi acum îşi ia pedeapsa.
— Ce pedeapsă ?
— Douăzeci de bice, ca de obicei.
— Asta niciodată ! sare Darn, clătinîndu-se. Cum, pentru că a vrut să mănînce ?... Imposibil ! Chiar aşa de ticăloşi aţi ajuns aici ? Ei, lasă, v-arăt eu !

— Domnule, nu vă pierdeţi cu firea ! Hilfe, căpitanul gărzii, e un om îndrăcit, ar fi în stare...

— Sînteţi nebuni cu toţii ? Doar n-o să biciuiţi un bătrîn în faţa mea ! Nu, nu, nu !

— Nigaud, fii rezonabil ! Nu ne-a spus Clit ?... Actorii...

Însă Darn nu mai aude. Din cîţiva paşi e la uşă, pe care o deschide şi contemplă spectacolul din curte. Moş Lapin, gol pînă-n brîu, a fost culcat cu sila pe o bancă şi doi elveţieni zdraveni îi leagă mîinile pe dedesubt, ca să nu se poată ridica. Un al treilea îşi pregăteşte biciul lung, din fîşii de piele împletite, afundîndu-l într-un ciubăr cu apă. Alţi doi ostaşi asistă mulţumiţi la aceste preparative.

— Blestemaţilor ! ţipă bătrînul, căruia vederea lui Darn Down îi dă puteri noi. Auziţi, domnule, pentru doi iepuri nenorociţi să încasez douăzeci de bice ! Am luptat în 11 războaie pentru rege şi biserică şi-am ajuns, om bătrîn, să mă bată ca pe un cîine ! Scap eu de-aici, domnule Hilfe ! Te prind eu în vale, la poteca domnişoarei Angelette !

Darn pătrunde în curte, apropiindu-se de soldaţii care leagă mîinile moşului. Îi apucă de ceafă, izbindu-i cap în cap, pînă le turteşte coifurile. Cel de-al treilea îi atinge în acest timp patru bice zdravene, stîrnind nori de praf din surtucul său

verde. Down se întoarce, îi smulge biciul și începe să-l bată pe elvețian cu codiriștea în cap. Moș Lapin și-a desfăcut legăturile și se folosește de bancă cu foarte multă îndemînare și precizie, cotonogindu-i pe cei doi spectatori.

— Nu-i rău, nu-i rău ! face socoteala Genar, venit să privească. Doar nu sîntem de paie ! Măcar pentru refuzul grosolan de a ne explica ce-i cu umbrela.

— Frumos început pe drumul sălbăticiei ! reproșează Ada, sever. Așa, vă întoarceți precis la instincte !

Genar nu aude, iar de la fereastra catului al doilea căpitanul Hilfe nu întîrzie să vadă prăpădul din curte și să ia măsurile de rigoare :

— Gardă ! Hangiule ! Pe ei ! ordonă furios.

Șase ostași cu forțe proaspete și tot atîția rîndași se reped din toate părțile. După o luptă scurtă și înverșunată îi pun pe răzvrătiți la pămînt, legîndu-i fedeleș.

— Bestii ! spumegă campionul.

— Douăzeci de lovituri pentru fiecare ! comandă Hilfe. În numele legii !

— Domnule, intervine Genar, ridicînd privirile, influențat desigur de tonul amenințător al căpitanului, domnule, vă rog ! O simplă neînțelegere a dat naștere acestui regretabil act de violență. Prietenul meu și-a închipuit că aveați, într-adevăr, intenția să-l loviți pe bătrîn. Asta e tot, n-a priceput că dumneavoastră vă jucați rolurile cu pitoresc și trăire autentică, în sfîrșit, ce s-o mai lungesc, repetiția interpretată magistral l-a convins atît de puternic, încît...

— Evident, evident ! îl umflă rîsul pe căpitan. Și repetiția asta o să-i bage mințile-n cap ! Numai ține-ți gura că de nu îți pironesc limba în stîlpul porții ! Hai, ostași, executarea !

Elvețienii îi sfîșie lui Darn haina, îl întind pe bancă și așteaptă semnalul de începere. Lîngă Hilfe a apărut la geam și necunoscutul în straie de călugăr. Îi șoptește celuilalt ceva.

— Cum ? face Hilfe. Chiar așa ? Atunci să-i lichidăm pe amîndoi, înălțimea voastră ! Ce să-i mai așteptăm și pe ceilalți patru... Cum ați zis ?

— Demnitatea mea de om e călcată în picioare, strigă Nigaud ținut zdravăn de soldați. Actul dumitale e bestial și umilitor.

— Domnilor, propun ca gluma să se termine, ia cuvîntul din nou Genar. Nu-l puteți include în spectacolul pe care-l pregătiți. Nu-și cunoaște rolul.

— Bine, serenissime ! replică Hilfe. Dați-i drumul, băieți !

Biciul șuieră prin aer și brăzdează spinarea lui Darn.

— E oribil, Vel ! strigă Ada cutremurată. Trebuie să facem ceva !

— Își trăiesc cu pasiune rolurile. Sîntem depășiți de joc.

— Respectul pentru om... Au! Libertatea individuală... Ghim! Noblețea sufletească... Ah! Mustrările de conștiință... Aoleu! se tînguie bietul Nigaud.

— Țineți-vă bine, domnule, abia v-au tras cinci, îl îmbărbătează calm Lapin, care primește loviturile de bici cu indiferență. Dracu v-a pus să vă băgați nasul unde nu vă fierbe oala? Asta mai rău i-a înfuriat. Eu m-am obișnuit. Primesc porția săptămînal. Aș putea spune că nu mai știu dacă alerg după iepuri sau după bătaie. Dumneavoastră însă... de! spate subțire, fin...

— Ce-am să mă fac cu el? își frînge mîinile Mary. Vai, și toți ziceau că ăsta era secolul galanteriei și al cavalerismului...

— E monstruos! se frămîntă Genar. Și nu putem interveni... Riscăm. Să ne fi înșelat așa tare?

— Mușchetarii! geme Ada. Ei or să ne ajute să-i dăm de capăt întregii povești. Sînt singurii noștri aliați. Nu mai plînge, Mary, că tot nu rezolvi nimic. Darn rezistă cu curaj...

— Ah!... Vai!... se aude scîncetul lui Darn. Scap eu de-aici! Vă calc în picioare, vă pulverizez... vă rup oasele...

— Mușchetarii? repetă Genar absent. Au treburi mai importante, nu le arde lor de... Ce e asta, papa Pillard? Te credeam prieten.

— Oamenii cardinalului, domnule! răspunde rece hangiul. Ce pot să fac?

16

Se apropie amiaza și căldura aduce în han somnolență și liniște. Slujitorii cardinalului s-au închis să țină sfat, cu excepția a doi soldați care, sub pretextul că beau veșnica lor bere la o masă sub umbrar, pîndesc venirea mușchetarilor. Odaia ocupată de soții Down e plină de gemete și blesteme, cum se-ntîmplă în asemenea situații.

— Canaliile! abia mai suflă campionul. Nu-mi ajungeau bătăturile lăsate de cal! Nemernicii!

— Vel, crezi că Tuning a pus vreo iscoadă pe urmele noastre? se interesează Ada, practică și pozitivistă ca totdeauna.

— Atît ne-ar mai lipsi. De ce?

— Mă voi opune prescripțiilor lui! și scoate din corsaj, o, decolteurile, ce de taine mai pot ascunde!, un tub de material plastic roșu.

— *Paradolor!* se extaziază Darn. Panaceul universal pentru vindecarea oricăror răni! Ești o zînă bună, Ada.

— Oare avem dreptul să-l folosim? murmură Ada nehotărîtă.

— Mai încape vorbă ! se agită neliniștit uriașul. Doar nu-i mașină !...

— Cum de te-ai gîndit să-l iei, Ada ?

— Știam că va fi greu la-nceput. Contactul cu atîtea obiecte contondente... Gîndiți-vă numai la aceste spade oribile !

— Iată cuvîntul : oribile ! Simt că nu mai rezist ! Unge-mă !

— Unge-l ! se învoiește Genar. Poate că, întreg, mai e bun de ceva.

— Dar moș Lapin ? întreabă Mary. Pe el l-am uitat. Și cu delicatețe și duioșie începe să ungă rănile revoltatului Darn.

— În monologul biciuirii a și recunoscut, bombăne rănitul. Cum de-mi aduc aminte, e o minune ! Mulțumesc, Mary ! Parcă niciodată mîna ta n-a mîngîiat cu atîta tandrețe.

— Credeam că în urma bătăii ai devenit mai înțelept, se supără Mary.

— Ia tăceți ! îi face Ada atenți. Se aude tropot de cai și...

Adevărat. Un zgomot de copite și o melodie vin de dincolo de poarta hanului :

— „Mon bras seul faisant l'attaque..." *

Vocile bărbătești, puternice, bine timbrate, se aud din ce în ce mai aproape, aducînd numeroase speranțe.

— Sînt mușchetarii ! Fă-le semn, Mary !

Drăgălașa soție a proaspătului biciuit se pleacă peste fereastra deschisă și-și agită de trei ori batista dantelată. Desigur, și ostașii lui Hilfe fug să le ducă stăpînilor vestea ; nu peste mult timp, cei patru tineri ciocăne amabil la ușă și intră în încăpere. Darn s-a îmbrăcat, de bine de rău, cu o cămașă găsită în han, dar asta nu-i poate înșela pe vajnicii slujitori ai reginei.

— Pe cinstea mea ! strigă Porthos. Doamnelor și stimați cavaleri, în hardughia asta miroase a ciomăgeală ! Cine e victima ?

— Niciodată nu vei fi în stare, dragă prietene, să dai întîietate unor nobile sentimente ! remarcă Athos, cu zîmbetul lui blînd și atît de frumos, care-i dă acel aer distins și nobil. Doamnelor, omagiile mele ! Aveți îngăduință față de limbuția domnului Porthos ; acesta e caracterul său. Cum vă simțiți ? Ați fost găzduiți bine ?

— Nu mă-ndoiesc cîtuși de puțin că pungașul de Pillard s-a achitat onorabil de îndatoriri, intervine Aramis. Judecînd după chipul vesel al prea frumoaselor doamne, adaugă cu smerenie nesuferită, impresionînd-o însă pe Mary.

---

* Începutul ariei dintr-un vodevil franțuzesc : „C-un singur braț săr la atac..."

— Da, da ! mormăie Darn. Și încă ce onorabil !

— L-am întîlnit în curte pe un bătrîn prieten, Lapin, zîmbește d'Artagnan, nu știi dacă malițios ori compătimitor. Ne-a povestit cîte ceva.

— Ticăloșii ! își dă frîu liber furiei uriașul.

— Trebuie să te răzbuni, prietene, îl sfătuiește Porthos, așezîndu-se lîngă el. O, nu cu spada, nu-i demn să încrucișezi spada cu nătîngul de Hilfe. Te ajut eu să-l ciomăgești în lege și nu mai departe decît în noaptea asta. Are și la mine o datorie.

— Porthos, dragul meu, nu uita că avem o misiune de îndeplinit, îl apostrofează Aramis. N-o putem compromite pentru cîteva lovituri de bici. *Maître* Nigaud, privește asta ca pe o penitență, în numele purificării sufletului dumitale. Eu însumi, domnilor, obișnuiesc să-mi înfrînez pornirile animalice prin biciuire. E un lucru atît de plăcut în fața ochilor lui Dumnezeu ! și-i aruncă lui Mary o ocheadă.

— Domnule Athos, spune-mi, ce ne mai rămîne de făcut ? se plînge Vel Genar. Sîntem cu totul dezorientați. Bine, înțeleg că dumneavoastră, o numeroasă trupă de actori, vă pregătiți aici pentru niște spectacole, dar chiar așa, cu bătăi la sînge și... crime ?

— Duelul nu e o crimă, domnule Perroquet ! răspunde liniștit mușchetarul. Adevărat, edictele îl interzic, dar în fapt și maiestatea sa, bunul nostru rege Louis, și eminența sa, cardinalul Pauvrelieu, îl încurajează. Și-apoi nu înțeleg despre ce actori vorbiți. Toți oamenii sînt niște actori pe lunga, lata și mai ales înalta scenă a vieții, aveți dreptate, și fiecare își joacă rolul cum știe mai bine. Altceva ce să vă spun ?

— Cum de se mențin în aer aceste formidabile Umbrele Albastre. Nu se poate să nu fi încercat să vă explicați, îl supune Genar la proba focului.

— Ele stau acolo dintotdeauna ! se amestecă Aramis. Și noi nu putem ști de ce, dacă asta e voia Celui Atotputernic. Tot astfel cum nu trebuie să ne mire că plouă în fiecare zi, între amiază și ceasurile două. O voință mai presus de noi le-a orînduit pe toate.

— Mă veți ierta, domnule Aramis, intervine politicoasă Ada, însă explicația dumneavoastră e destul de naivă sau, ca să pricepeți mai exact, ea aparține unor timpuri apuse, cînd...

— Să lăsăm pentru mai tîrziu reflecțiile, prieteni ! îi întrerupe d'Artagnan, privind pe fereastră. Prezența aici a căpitanului Hilfe, sceleratul de Michelet, omul cardinalului, pe care l-am întîlnit spionînd în pădure, dar mai ales venirea abatelui de l'Âme Grise sînt tot atîtea indicii sigure că ni se întinde o cursă.

— Cursă ? Capcană de elefanţi ! sare Darn. Credeam că e de glumă, dar după bătaia asta cu biciul mă apucă spaima. Să-l ia toţi dracii pe moş Clit, că în urîtă chestie ne-a aruncat. Uite-aşa ! Vreţi să ştiţi ce părere am ? Ne vom lăsa cu toţii oasele sub Umbrela asta nenorocită !

— Cum ? !

— L-am auzit pe hangiu vorbind cu abatele vostru că...

17

Sala hanului e plină de muşterii — călători sau localnici —, printre care mulţi nobili, cu sîngele între „bleu-ciel" şi „ultramarin", ce se ţin departe de plebe, fiind foarte demni ; atît de demni, că par înfipţi în scaune. Cei patru eroi şi garda lor de muşchetari şi-au găsit loc cu greu la o masă, chiar lîngă scările ce duc la etaj. Se înserează. Hangiul şi suita de slujnice se învîrtesc abil printre oaspeţi, cu tot soiul de vinuri şi de mîncăruri. Mary şi-a vîrît soţul pe locul de sub scară şi ea s-a aşezat în capătul opus al mesei, dinspre centrul sălii. La dreapta ei stă Aramis, iar la stînga Perroquet.

— Papa Pillard e iscusit în meserie, tocmai spune d'Artagnan. Şi, pe sufletul meu, avem puţine şanse să-l păcălim !

— Mai e şi destul de înţelept, confirmă Porthos, ca să ţină prin preajmă cîte patru-cinci vlăjgani, înarmaţi pînă-n dinţi şi gata la orice şi care pe cei prea grăbiţi îi conving să-i plătească înainte de plecare. Şi cum noi n-avem decît doi bănuţi de aramă şi mai purtăm şi grija doamnelor, ca şi a acestor doi nobili...

— Prostii ! Fleacuri ! intervine Aramis. Moşul e un regalist convins. Are să ne-nţeleagă.

— Şi pe urmă, în degetul dumitale, prietene, remarcă Athos, străluceşte un diamant de toată frumuseţea. Cu preţul lui putem bea şi mînca două săptămîni încheiate.

— O, s-a roşit Aramis, în vreme ce Mary se foieşte şi rîde tare, ca şi la prînz, o, e o amintire de la mama, şi întoarce inelul cu piatra spre palmă.

— Mama dumitale ? se strîmbă Porthos şi rîde şi el, cam brutal.

Dar atenţia preotului-muşchetar e atrasă de data asta de către Mary — aceasta rîde mereu, chicotind, peste limitele bunei-cuviinţe.

— Va să zică, domnilor, precizează Darn, noi plecăm acuma după o comoară. În munţi.

— Sssst ! îl îndeamnă Athos la prudenţă. Hanul e numai urechi. Pornim după miezul nopţii, să nu ne simtă nimeni.

— Dar încotro? se impacientează Ada.
— Domnii știu! îi arată d'Artagnan pe așa-zișii urmași ai lui Fil de Toile. Noi doar îi însoțim. Aflăm locul comorii și ne întoarcem glonț la curte, să-i spunem reginei.
— Unde dracu' le ducem pe aceste doamne ale reginei și viteaza lor escortă? întreabă Darn, mai mult ca pentru sine.
— Las' că știu eu! îl liniștește Vel. Știu eu și pentru voi...
— Iată un om de-nțeles, îl bate Porthos pe umăr. Hei, papa! Un rînd de *Sauterne mousseux* * pentru toată lumea! Fac eu cinste.
— Ei, ei, am auzit exact? răsună lîngă el o voce hodorogită. S-a pronunțat cuvîntul „cinste". Eu, domnilor, fiind un om cinstit, am dreptul...
— *Père* Lapin! Bun venit, braconierule! Trage-ți un scaun și stai colo, lîngă *maître* Nigaud! îl îndeamnă Genar. Tot aveți voi amintiri comune!
— Doamnelor, niște eroi jigniți trebuie să-și stingă în vin setea de răzbunare, declamă moșul și bea pe nerăsuflate. Bătuți, dar nu învinși.
— Ascultă, bătrîn guraliv, n-ai vrea să intri în slujba regelui? îl trage de limbă Porthos. Ai putea ajunge căpitan.
— Pe trăsnetele din cer și din iad, domnilor, libertatea e de aur. Îmi pare rău să las iepurii Prințului să dea iama prin verze. Iar în pădure e un anume domn Mich... Michelet care merită un plumb în perucă. Să trăiască! golește moșul din nou.
— Michelet? tresare Athos. Unul subțire, cu mutră de șoarece înecat?
— Ha, hîc!, ha! Înecat, dar vezi că mai încolo, în curtea pastorului din satul Feuille Verte, șoarecele ăsta are ascunși 60 de arcași... înarmați cu archebuze.
— Drace!
— Abatele de l'Âme Grise, cunoscut în regiune sub numele de Millescroix, a vorbit azi în zori cu Miche — hîc! — let despre niște mușchetari care trebuie trimiși undeva, de unde nu se mai întorc decît cu voia lui Satan! Hîc!...
— Noroc că Pillard e regalist convins! îi întinde d'Artagnan o cursă
— A fost o dată un om de treabă ce se chema Pillard. La ora asta, cînd noaptea vine tiptil, ușile hanului se închid Mușteriii care nu rămîn peste noapte sînt dați afară din această cetate... hîc!... a morții.
— Drace și iar drace! Planul nostru de a pleca în zori...
— Ho, ho! moș Lapin s-a făcut praf Ho, ho! Șoarecele a încercuit hanul. Domnul Hilfe, aici, cu ostașii lui șvițeri! Și sfinția-sa de Millescroix! Pe deasupra, haidamacii hangiului.

* Vin alb, spumos.

O s-avem serbare la noapte, să mă trăsnească! Și moș Lapin tace brusc, obosit de efort.

Mary izbucnește într-un hohot de rîs nestăvilit și îngrijorător, dîndu-și capul pe spate. Aramis surîde și el, cu gîndul aiurea.

— Mary! Ducesă du Muguet! ia atitudine Nigaud, cam nervos, fiindcă spinarea a început să-l usture din nou la auzul atîtor grozăvii. Nu credeți că acest amuzament e cam depla...?

— *Sacre nom de Dieu!* * țipă deodată Aramis și se înverzește de furie.

Tînărul gentilom englez care șade în spatele lui Mary, la masa de alături, are o tresărire vizibilă, se-ntoarce pentru o clipă spre mușchetar, apoi începe să-nfulece preocupat. Aramis îl bate pe umăr, arborînd un aer implacabil de dispreț și indignare:

— Domnule, vă cer scuze pentru deranj! Doresc să-mi dați o explicație.

— *What?* întreabă tînărul englez, făcîndu-se că nu pricepe.

— Nu ți se pare, prietene, că mîna dumitale stîngă se afla adineauri sub scaunul acestei doamne? Sau, ca să fiu mai precis, deasupra scaunului?

Mary e cuprinsă de un alt acces de rîs.

— Cum? se ridică Nigaud, pricepînd cu greu cele întîmplate.

— Dacă nu mă-nșel, domnule mușchetar, răspunde flegmaticul străin, mîna care-a apucat-o pe-a mea nu era însă a nobilei doamne. Era o mînă de bărbat și avea un inel al cărui diamant mi-a zgîriat puțin pielea. Iată dovada!

— Ei bine, amice *englishman*, am să-ți fac o zgîrietură ceva mai adîncă, la gît, dacă nu-ți retragi îndată calomnia!

— La dispoziția dumitale! se înalță calm englezul, cu mîna pe mînerul spadei.

— Asistăm la cea mai banală metodă de provocare! murmură Athos la urechea bietului Nigaud, care nu știe ce atitudine să ia.

— Loc, faceți loc! strigă grijuliu papa Pillard, grăbindu-se să golească centrul sălii. Apoi, ridicîndu-se pe o masă: Atențiune! Atențiune! Prea cinstiți cetățeni prezenți aici, de față! Cea mai ilustră spadă a regatului francez este gata să se încrucișeze cu neînvinsa și celebra lamă de oțel purtată încă din Englitera de acest brav trimis al ducelui de Buckingham! anunță el pe nerăsuflate, arătîndu-i pe cei doi cavaleri ce-și aruncă priviri de moarte. Pentru trei bănuți, oricine poate asista la spectacol, trăind alături de spadasini emoțiile luptei. Pentru doi bănuți oricine poate părăsi sala, dînd dovadă astfel de înțelepciune, deoarece pielea dumneavoastră este mai în siguranță afară decît înăuntru. Antoine, încasează taxa de la

* Înjurătură franțuzească.

domnii care vor să rămînă la spectacol! Jean, Baptiste, Charles și Roman, luați banii de la cei ce vor să respire aer curat! La o parte, domnilor, la o parte! Trebuie să pregătim scena bătăliei. Nu uitați: plata consumației este obligatorie pentru toată lumea.

Se produce larmă, rumoare, au loc diferite comentarii etc...

— Mary, poți să-mi explici? întreabă Ada, uimită. De ce rîdeai?

— Femeia, domnilor! se apucă moș Lapin de filozofie. Iată, hîc!, întrebarea.

— Își căutau mîinile pe piciorul meu, răspunde precipitată Mary. Probabil pentru a avea motiv de duel. Eu mă gîdil din orice. Stai jos, Darn! poruncește apoi. Trebuie să fugim, alt mijloc nu există.

— Ciudați gentilomi! remarcă Ada mai mult pentru sine, în vreme ce mușchetarii devin atenți, strecurîndu-și mîinile la spade.

— Acum ce facem? cade în gol spusa lui Genar, de parcă nimeni nu l-ar fi auzit.

Antoine a perceput taxa de la veselii mușterii, cei doi bărbați trag spadele, se salută, aruncîndu-se apoi furioși unul asupra celuilalt. Dar abia începe lupta, cînd, în capătul de sus al scării, apare domnul Hilfe.

— Bravo! Duel în toată regula! Și cu edictele cum stăm, bravi cavaleri? Gardă!

Garda, care atît aștepta, dă buzna prin uși și prin ferestre și începe să-și facă datoria, dezarmîndu-i pe toți clienții hanului, la întîmplare. Multe surtucuri, dar și mai multe uniforme sînt ciuruite cu ajutorul unor arme apărute nu se știe cum și de unde. Mușchetarii se retrag spre ieșire, luptînd înverșunat.

— După ei! comandă Mary, cu o energie neașteptată.

— Asta s-o crezi tu, mugește Darn ca un taur. Nu plec nici mort pînă nu-i spun două vorbulițe la ureche acestui Hilfe. Moș Lapin, sări!

Amîndoi tabără pe căpitanul elvețienilor, îl dezarmează și, luîndu-l pe sus, ies cu el pe fereastră, în întunericul curții. Genar s-a rătăcit undeva, în centrul bătăii și încasează lovituri cu nemiluita, de la prieteni și de la dușmani, în mod echitabil.

— Puneți mîna pe abate! Îl luăm ostatic, strigă d'Artagnan și mai străpunge trei ostași din gardă, din cei cinci care-l înconjură.

În curte, căpitanul începe să-și strige numele *, ca un cuc. Genar, nu se știe de ce, și-a revenit și face minuni cu ajutorul a două scaune, cîte unul în fiecare mînă. Aramis, rămas fără

* În limba germană, „Hilfe" înseamnă „ajutor"!

partener, îl ajunge din urmă pe Athos și se reped în sus, pe scări. Porthos nu mai are cu cine lupta. Plictisit, cară cadavrele soldaților uciși, aruncîndu-le pe fereastră. Ada și Mary, dezorientate, au încremenit una lîngă alta în apropierea ușii. Pillard a pus să se ferece poarta și stă în fruntea argaților gata să ceară plata mușteriilor, care, obosiți de petrecere și vin, vor cu orice preț să părăsească hanul.

De sus, se aude vocea lui Aramis :

— Sfinția-sa a spălat putina. O frînghie atîrnă de la fereastră, dincolo de ziduri.

— Atențiune ! Atențiune ! răsună glasul lui Pillard. După toate probabilitățile, stimați cetățeni, hanul a fost asediat ! Contra unui ludovic de aur, sîntem gata să asigurăm viața oricui, în condiții onorabile...

18

Cămăruța din turnul porții. Prin ușa deschisă se vede zidul hanului — un drum mărginit de creneluri. Mai jos, în curte, într-un dulce clar-obscur, Lapin și Nigaud îl ciomăgesc pe Hilfe, unul cu o nuia flexibilă, celălalt cu o scîndură — pentru variație. Trag la el pe rînd, ca fierarii, pe îndelete.

— Darn ! Veniți încoace ! Cred c-ați obosit, răzbunîndu-vă atîta timp, strigă Mary și soțul o ascultă conștiincios.

— În pădure se văd luminițe, anunță Vel. Asediatorii vin ca la plimbare. Ce facem ?

— Sînt sigur că blestematul de hangiu le va deschide porțile și ne va preda fără să șovăie, spune d'Artagnan.

— Am înțeles, gascon viclean ce ești, riposteează Athos. Porthos, poftește-l pe papa Pillard aici, să închinăm o cupă în sănătatea regelui.

— Și crezi că nu ne mai dă pe mîna ăstora ? remarcă Porthos cu îndoială.

— Poate-l înduplecă rugămințile noastre, rîde Athos. Dumneata adu-l, viu sau mort !

— Strașnică treabă ! se laudă Darn Down, urcînd scările. M-am răcorit de-a binelea.

— D-apoi eu ! zice Lapin. Ar trebui să vă binecuvîntăm... scaunul, doamnă ducesă. L-am învățat minte pe nemernicul ăla.

Se aude un ceas bătînd de douăsprezece ori.

— Miezul nopții ! Peste vreo trei ceasuri mijește de ziuă. Pînă atunci ar fi cazul să fim departe, doamnelor, domnilor și prieteni, se frămîntă Aramis.

— Și luminițele se apropie mereu. Oamenii lui Michelet.

— Ce-ai pățit, moș Lapin ? întreabă Ada. De ce privești în toate părțile cu... teamă ?

— Doamnă baroană, să ne ierte Dumnezeu! E ora cînd se-arată stafiile! Și... și hanul ăsta e cel mai plin de strigoi din tot regatul. De aceea vin cu felinarele aprinse oamenii lui Michelet. Să-i sperie, că strigoii se feresc de lumină.

— Strigoi? exclamă Mary, fulgerată de o idee.

— Nu cred că merge, o ghicește Genar. Uiți că avem de-a face doar cu un grup de actori? Cine naiba mai crede azi în...

— Vi-l aduc! strigă Porthos. Urcă, berbecule, că te trec prin frigare! Faci pe regalistul, nu?

Împins de mușchetar, apare hangiul, cu un ochi vînăt și umflat ca o ceapă, cu mîinile legate și cu spada uriașului propptită în șale.

— Bun găsit, prieteni! mai are puterea să zîmbească ironic hangiul. Frumos renghi v-a jucat sfinția-sa de Millescroix.

— Și ce fel de strigoi își scot nasul pe-aici? îl iscodește Mary pe braconier.

— Taci, ticălosule! se-ncruntă Aramis la Pillard. O să te frigem la un foc mititel, ca pe-un sălbatic.

— Strigoii de pe-aici se interesează de pungile călătorilor! bombăne Lapin, puțin speriat. Numai că... bieții călători pot povesti cum arată strigoii și-atunci... atunci sînt uciși. Strigoii sînt oameni sărmani. Dar au fost și unii mai de neam. Domnul să ne aibă în paza lui! Ăștia sînt cei mai afurisiți. Mai ales vicontele de Chou Aigre și iubita lui Pourboire, care, la drept vorbind, era numai o slujnică...

— Taci, moară stricată! șuieră hangiul, cu toate că-i este frică. Vreți să mă pîrjoliți? Nu cred că se poate. Domnul Michelet atîta așteaptă. Mă va răzbuna!

— Merită să-ncercăm? o întreabă Mary și pe Ada.

— Altă soluție n-avem. Însă, precis, n-o să aibă nici un efect! La oamenii zilelor noastre...

— Măcar pentru verificare!

— Ai tot ce-ți trebuie, Mary? întreabă și Genar.

— Aduceți-mi toate oglinzile și toate lămpile din han! cere aceasta. Iar dumneavoastră, domnilor mușchetari, țineți-i pe atacatori la respect vreme de un sfert de oră.

— Bucuroși, ducesă! răspunde Aramis pentru toți. Dar nu mai mult!

— După aceea vor pleca și singuri! făgăduiește Mary. Nigaud, Perroquet, ce stați? Aduceți materialul!

19

În fruntea atacatorilor, luminat de numeroasele felinare, înaintează țanțoș Michelet, omul cardinalului. În urma sa, pășește smerit de l'Âme Grise. Ajunși în poarta hanului, oștenii

slobozesc preventiv cîteva gloanțe, apoi bat ceremonios în stejarul masiv, cu mînerul spadelor.

— Cine-i acolo? se informează d'Artagnan cu glas nevinovat.

— Noi! răspunde categoric Michelet. Deschideți!

— Regretăm, papa Pillard nu servește după închiderea localului.

— Domnule Hilfe! Gardă! strigă abatele la caii troienii lăsați în han.

— Să nu vă pierdeți vocea, sfinția-voastră! rîde Porthos cam bădăranos. Garda domnului cardinal doarme dusă.

— Deschideți! În numele legii! se burzuluiește Michelet.

— Nu deschidem! În numele regelui! răspunde Athos cu demnitate.

— Regele este legea! Spargem poarta!

— Spor la lucru!

Urmează 48 de lovituri date cu diverse obiecte dure — printre care și capetele a doi ostași prea zeloși, apoi:

— Papa Pillard!

— Aici, sfinția-voastră! geme hangiul.

— Unde ești, omule? Vreau să te văd!

— Asta se poate! aprobă mieros Aramis, și o umbră, care se zbate de mama focului, e coborîtă cu o frînghie prin ferestruica turnului.

— Nefericitule!

— Misericordie, sfinția-voastră! se tînguie hangiul. Domnul Hilfe are nevoie de odihnă! Cît despre soldați... În clăile cu fîn, legați cîte doi... ca găinile-n piață! Și argații mei la fel!

— *Cavete canem!* * îi amenință de l'Âme Grise pe asediați. Veți da socoteală înaintea Domnului...

— ...cardinal? chicotește moș Lapin. Mai bine feriți din poartă, că acuși vă stropesc! Pardon! Cu permisiunea doamnelor!

— Berbecul! comandă Michelet

— Vă rugăm chiar. Sînteți invitații noștri, strigă cineva de sus.

Douăzeci de oșteni apucă trunchiul de lemn, se îndeamnă cu strigăte vesele și încep să bată în poartă.

— Ssst!... Vă rugăm, dom... domnilor, păstrați liniște! îi roagă Lapin printre bocănituri. E miezul nop... nopții, ce dracu! Să nu... să nu treziți... strigo... ii!

Bim, bam, buf! se încăpățînează berbecul să bată din coarne. Și iar: bim, baf, bum!

Dar nu-i mai e dat să bată și a treia oară. O pată tulbure de lumină coboară încet peste poartă, se desface în două și gli-

---

* Păziți-vă de cîine! *(în limba latină).*

sează înspre canaturi, pînă întîlnește cele două ziduri. Și brusc, în elipsele alb-gălbui își fac apariția vicontele de Chou Aigre și tînăra lui iubită, sau mai bine zis umbrele lor, sau mai bine zis proiecțiile umbrelor lor, magistral regizate de contesa Mary du Muguet.

La vederea acestei plăcute surprize, cavalerii Berbecului rămîn cu gura căscată și cu însemnul ordinului în brațe; nici nu știi dacă sînt mai mult speriați decît extaziați, ba mai degrabă ai înclina să crezi a doua variantă, pentru că majoritatea acestor bravi se holbează spre zidul stîng, unde-și face de cap spiritul domnișoarei Pourboire.

Îmbrăcat suspect de sumar pentru o fantomă respectabilă, numitul spirit execută, într-o tăcere de moarte — pentru că stafiile adevărate nu vorbesc niciodată — dansul cunoscut îndeobște sub denumirea de cancan, *french*, cum țin să-l catalogheze locuitorii Insulei Încețoșate, de parcă ar mai putea fi și un cancan *english*. În vremea asta, umbra vicontelui pare să înfulece cu poftă dintr-un picior prea lung ca să fie de curcan, dar prea gros ca să fie de gîscă.

Infernale apariții! Să aduci în fața unor oșteni imaginea unei femei care nu se sfiește să-și arate goliciunile și a unui găman care mănîncă de parcă numai pentru asta ar trăi (căci dintre toți morții, s-o recunoaștem, fantomele sînt cele mai pline de viață)! Noroc că pe lume mai sînt și abați și domni Michelet, gata oricînd să se sacrifice pentru mîntuirea păcătoșilor.

— Înapoi! *Vade retro, Satana! Potius mori quam foedari!* * strigă de Millescroix, îngrozit.

— Sfinte Augustin! îi ține Michelet isonul. Strigoi în carne și oase! Fugiți! *Sauve qui peut!* **

Dacă cineva ar fi mai atent, ar auzi podelele din camera turnului scîrțîind sub pașii de dans ai lui Mary Wilde, ca și mormăitul de satisfacție al mîncăciosului Darn Down. Singuri în încăpere, cei doi soți se străduiesc să le ofere asediatorilor un spectacol cît mai plăcut și variat, dar, urmînd porunca expresă a șefului, soldații pun în aplicare îndemnurile acestuia și o rup la fugă, cu mult zel, lăsînd berbecul sprijinit de poartă și întorcînd capul, cu jind, spre silueta ispititoarei Pourboire. Iar în urma lor răsună hohote sarcastice — demonii iadului, care se amuză de farsa făcută bieților muritori.

(CONTINUAREA IN NUMARUL VIITOR)

---

* Înapoi, Satana! Mai curînd moartea decît dezonoarea *(în limba latină)*.

** Scape cine poate! *(în limba franceză)*.

VICTOR KERNBACH

DIVERTISMENT SAU PROFEȚIE?

Scriem și citim literatură științifico-fantastică de atîta vreme și, iată, încă ne este greu s-o definim. Din cauza existenței sale adesea de Cenușăreasă ori măcar de contur insular în geografia literară a lumii, cu numele nu tocmai fericit cu care a înzestrat-o Hugo Gernsback, neprecizîndu-și stabil profilul nici măcar în ideile tuturor autorilor ei, totuși ea își cucerește tot mai mult teren și, deodată, prin concursul împrejurărilor psihosociale noi, împinse pe alte planuri istorice de revoluția științifică, pînă și strămoșii care i-au dat viață de sine stătătoare devin mult mai importanți. Jules Verne și H. G. Wells, două firi diferite, alimentîndu-se din zonele unor idei aproape opuse, au fost reciții și redigerați azi de omenire, iar această omenire, ea însăși foarte nouă și uimindu-se chiar ea de propriile-i produse tehnice, se redescoperă pe neașteptate în cei doi fantaști.

E mult mai greu de stabilit ce este literatura științifico-fantastică decît ce nu este. Chiar de la Jules Verne și H. G. Wells delimitările începuseră a fi posibile, și ei doi le-au și făcut într-o polemică prea cunoscută ca s-o mai cităm. După aceea, numeroșii scriitori înclinați spre fantastic, însă tratîndu-l nu ca un Chamisso, ci socotindu-l real, o realitate anticipată, s-au dislocat din ce în ce mai distinct din norul cosmic primar spre a deveni, ca și în Cosmos, sisteme solare, planete sau numai sateliți. Bineînțeles, totul a depins de talentul fiecăruia, nu de bunele intenții cu care Samuel Johnson pavase iadul.

Cred că trebuie afirmat de la început un lucru care a devenit dominant în ultima vreme în părerile oamenilor despre literatura științifico-fantastică (îi zicem așa fiindcă n-avem încotro : deocamdată nimeni nu s-a învrednicit să inventeze alt termen mai bun, iar inamicii noștri, cîți sînt, pesemne rîd că tocmai noi, fantaștii, nu avem fantezia de a ne intitula mai suplu !) : lucrul acesta este, fără îndoială, incompatibilitatea între plăsmuirile schematice ale unor ipoteze mai mult sau mai puțin inteligente și literatura fantastică ce-și hrănește trupul viu cu idei științifice pe care știința încă nu le-a descoperit.

Construim lumi fantastice, iar de aici încep să curgă șuvoaie polemice chiar între noi. Unii spun că totul în science-fiction (mă rog, sau fantascienza, sau cum vreți dumneavoastră) este ca autorul să inventeze ipoteze științifice inedite. Bine, dar atunci el va lua pîinea de la gura omului de știință propriu-zis. Se va răspunde : dar Fred Hoyle ? Celebrul autor al ipotezei științifice a colapsului gravitațional nu este totuna cu nu mai puțin celebrul autor al romanului fantastic „A de la Andromeda", deși amîndoi fac parte din aceeași persoană biologică. Jules Verne nu a fost om de știință, iar azi se face mult caz de unele detalii, nesemnificative din punct de vedere literar, ca bunăoară apropierea geografică dintre punctul de lansare a obuzului său spre Lună și rampa de lansare de la Cape Kennedy. Un scriitor științifico-fantastic de fapt va lansa totdeauna ipoteze imposibile din punctul de vedere al științei academice din vremea respectivă. Apariția teoriei relativității a ațîțat discuții polemice, dar n-a fost atacată ca neștiințifică. Pe cînd mașina timpului, inventată de Wells, este contestată academic și acum. Altceva trebuie să facă deci scriitorul științifico-fantastic, fie că vorbește de trecut, fie că explorează viitorul, fie că se oprește chiar la prezent, pe care, bineînțeles, îl vede nu altfel, ci cu alți ochi decît scriitorul romantic sau scriitorul realist... Adevărul este altul : un scriitor științifico-fantastic, la fel ca oricare alt scriitor, născocește lumi virtuale, care au obligația principală de a fi egale cu

ele însele, logice față de ele însele. Cartea construiește o lume, de pildă lumea d-lui Barnstaple, iar această lume nu va fi în nici o pagină lumea lui Don Quijote sau lumea lui Père Goriot și nici măcar lumea inginerului Cyrus Smith. Lumea din „Patrula Timpului" este acordată cu ea însăși și tocmai de aceea toți eroii, atît de normali ca oameni, din cele trei povestiri ciclice ale lui Poul Anderson, nu pot fi strămutați în altă lume fantastică, fie ea și din oricare altă nuvelă ce operează cu translația temporală. În clipa cînd în lumea inventată de autor s-a produs o breșă mai importantă, acea lume își pierde etanșeitatea epică și se autodistruge. Am putea adăuga aici o precizare, reluînd cunoscuta definiție a lui Engels : caractere tipice în împrejurări tipice, care în fond pledează pentru aceeași logică a unei lumi față de ea însăși, de astă dată a unei lumi fantastice, cu eroi fantastici, mai mult — a unei lumi științifico-fantastice cu eroi științifico-fantastici. Iar acest echilibru de logică internă nu-l poate realiza decît un scriitor talentat. Un caligraf care mimează, un ambițios care știe cîteva lucruri din știință și confecționează lumi schematice cu personaje schematice pentru a le înzestra cu niște idei științifice uzuale sau insolite va compune scrieri cu breșe, prin care logica de afară vă pătrunde ușor și va ataca logica dinăuntru, care de fapt nici n-a existat vreodată.

Cu aceasta ne apropiem de altă formulă (sau mai bine zis de o nouă rețetă), nemărturisită fățiș, dar practicată uneori sufocant : autorul științifico-fantastic trebuie să fie un ins la curent cu toate datele acceptate științific ale problemei. Atunci de unde va izvorî anticipația ? Dintr-o minimală popularizare științifică a unor certitudini ori ipoteze curente care, în loc să fie expuse cum li se cuvine spre a fi de folos marelui public, sînt defalcate de dialoguri false și manipulate de manechine cu resort care poartă nume omenești ? Vai, nu ! Iar formula își are și reversul ei. Dacă, doamne ferește, mîine se va elucida problema farfuriilor zburătoare sau se va inventa cu adevărat mașina timpului, asemenea teme se vor exclude definitiv din literatura științifico-fantastică. Dar aceasta este o penibilă naivitate cu care literatura n-are a face. Universul fantastic nu este un univers finit. De fapt, universul întregii arte a lumii nu este, nici nu poate fi un univers finit.

Există și părerea — poate ceva mai aproape de adevăr, însă tot rămînînd, de fapt, o observație colaterală — că literatura științifico-fantastică este un gen al literaturii în general, ceva în felul literaturii polițiste. Dar cred că genurile (de fapt — soiurile) considerate astfel se raportează numai la scrierile satelitice, care au numai ambiția de a fi literatură, dar care nu sînt altceva decît atenanse hibride, provizorii, ale literaturii de artă, ale literaturii propriu-zise. Să luăm un exemplu din alt domeniu. Schema elementară a romanului „Crimă și pedeapsă" este o schemă de roman întrucîtva polițist. Dar Dostoevski e departe de a fi catalogat alături de Agatha Christie. Aceasta din urmă face parte din literatură ? Părerea mea este că nu, pentru că universul ei lăuntric e lesne atacabil, el amuză prin cotiturile aparent epice, dar nu spune pînă la urmă nimic despre această omenire care, în primul rînd, aleargă mereu pe drumurile dificile ale progresului ca să afle cîte ceva despre ea însăși și despre condiția ei cosmică. Atlceva este cu literatura lui Arthur Conan Doyle : eroul acesteia, celebrul detectiv inteligent și atît de uman, a rămas ca monument neuitat. Un autor poate să fie mai mare decît altul, asta-i altă problemă, dar el se poate compara cu celălalt, indiferent de dimensiunea talentului, numai dacă amîndoi au scris literatură de crez sincer, dacă eroii lor au fost autentici și dacă fiecare dintre lumile create de ei a fost egală cu ea însăși.

Raportul dintre omenire și marțieni (în „Războiul lumilor" de H. G. Wells) este deplin logic în aria cărții, chiar față de logica noastră de toate zilele el apare ca raport fantastic, adică deocamdată imposibil. La fel sînt oamenii prigoniți de trifide (în romanul lui John Wyndham „Ziua Trifidelor"), deși trifidele n-au existat și, probabil, nu vor exista niciodată ; dar o situație în care Pămîntul poate fi invadat de ființe sau mașini extraterestre care să nu aducă neapărat un mesaj de pace este logic posibilă.

Literatura științifico-fantastică românească a cîștigat în ultimii ani maturitate. Ea începe să fie tradusă și în limbi străine, bucurîndu-se, după cîte știu, de succes. Acest lucru cred că se datorește mai cu seamă faptului că noi toți cîți scriem literatură științifico-fantastică în limba românească și avem de spus ceva nu ne mai punem întrebări caduce asupra dozei de științific sau dozei de fantastic, asupra cîtimii de atenție științifică față de noutatea acidului lisergic sau de parametrii obligatorii

(ah !) ai maşinii timpului, ci ne punem mai întîi întrebarea asupra tensiunii artistice a universului căruia îi dăm naştere.

Fireşte, ca în orice epocă eroică, şi în literatura noastră ştiinţifico-fantastică au existat şi mai persistă curente lăturalnice, fie obligînd la respectarea canonică a ştiinţelor academice, fie la inventarea fără răgaz a unor grămezi de ipoteze cît mai insolite (din care totuşi inventatorii ştiinţei nu se vor inspira niciodată ca atare, căci ei se simt mai bine în compania nu a ipotezelor, cît a lumii fantastice a oricăruia dintre noi, cum s-au simţit alţii în compania lumii părintelui nostru Jules Verne). Unora li se pare că scriitorul de science-fiction trebuie să fie negreşit om de ştiinţă şi citează : Wells — biolog, Alexei Tolstoi — inginer tehnolog (dar „Aelita" este un frumos roman astronomic, mai bun decît povestea lui Garin, inventatorul unui soi de laser pe care-l mai inventase de fapt cu mult înainte Jules Verne în „Raza verde", acel Jules Verne care n-a avut nici un titlu ştiinţific !) ; ei citează mai departe : Fred Hoyle — astrofizician, Arthur Clarck — astronom, Ivan Efremov — paleontolog etc. Şi uită sau nu-şi dau seama că nici unul dintre aceştia nu s-a limitat la aria ştiinţei in care s-a specializat, ba chiar dimpotrivă. Iar un inginer tehnolog ştie tot atîta astronomie pe temeiul studiilor universitare pentru care a obţinut o diplomă cît şi un licenţiat în filozofie ; şi chiar dacă amîndoi ar fi studiat astronomia în mod special, repurtînd mari succese şcolare, fără talentul de scriitor, adică fără marile intuiţii necesare, n-ar fi produs decît nişte candori ieftine, fiindcă ştiinţa principală a creaţiei unor universuri umane nu se învaţă la şcoală.

Mi se pare, cercetînd chiar harnica şi îndelungata colecţie care îmi adăposteşte aceste consideraţii şi prin fasciculele căreia — trebuie să recunoaştem — am trecut cam toţi cîţi sîntem fantaşti în literatura românească, sau cercetînd bogatul raft al seriei de cărţi însemnate cu triunghiul isoscel care sugerează geometria astronavei, că zona ştiinţifico-fantastică de la noi s-a debarasat destul de simţitor de tot ce nu-i putea aparţine. Nu sînt în stare să-mi descopăr vreo vocaţie de critic. Comunic numai nişte observaţii, aşa cum se văd ele dintr-un laborator care este numai al meu. De aceea nu mă văd în măsură să-mi cîntăresc colegii, chiar dacă ştiu care dintre ei intră în certitudinile mele şi care intră în îndoielile mele.

Dar mult mai adevărată poate fi constatarea că, după o vreme săracă de dibuiri, a început reacţia în lanţ a unei literaturi ştiinţifico-fantastice româneşti care poate avea îndrăzneala justificată să se măsoare cu alte mari zone similare din lume. După vechea perioadă a încercărilor cîte unui Alex. Macedonski ori Felix Aderca, au început să existe (şi să dispară foarte repede de pe mesele librăriilor în tiraje uneori foarte mari) scriitori care nu-şi dezmint mesajul artistic, şi nu ştiu dacă trebuie să citez după alfabet sau la întîmplare pe Ion Hobana, pe Mioara Cremene, pe Sergiu Fărcăşan, pe Adrian Rogoz şi pe atîţia alţii, dar ştiu bine că lista trebuie s-o încep cu regretatul Mihu Dragomir.

Poate că e şi prea devreme să periodizăm, să canonizăm nişte existenţe — existenţele noastre, în fond ! — care încă se caută pe sine, care nu s-au oprit în loc. Consideraţiile de mai sus încearcă doar să exprime o opinie de lucru a unui autor a cărui experienţă este departe de a se fi încheiat, chiar dacă a început de mult. Literatura se constituie din cărţi care aparţin literaturii, acesta este un adevăr atît de banal încît unii autori ajung cîteodată să-l uite. Dar acest adevăr este, bineînţeles şi în ştiinţifico-fantastic, un punct de pornire în spatele căruia nu este decît prăpastie, drumul mergînd obligator numai înainte.

Ceea ce e interesant de reţinut cred că se cuprinde în faptul, acum palpabil, al existenţei mai multor stiluri predilecte în ştiinţifico-fantasticul românesc, iar acest fapt asigură echilibru şi vitalitate. Dacă unii autori înaintează în zonele cele mai fantastice, fie şi în apropiere de Borges, sau dacă alţi colegi ai noştri preferă ipoteza cu o strictă ordine interioară a limpidităţii, urmărind mai degrabă omul plasat în contextul unei tehnici în curs de realizare, cum de altfel făcea adesea Jules Verne, sau, mă rog, dacă alţii sînt tentaţi de utilizarea fantasticului în epoca poliţistă ori în aceea satirică, unde elementul ştiinţific de anticipaţie sau de retrofantazare este numai un agrement, nimic nu ne împiedică să-i considerăm în aria comună a ştiinţifico-fantasticului literar.

Cîndva, pe la început, mai mulţi dintre noi (bănuiesc că şi cititorii noştri) ne temeam de soarta acestei zone literare din cauza cîtorva nechemaţi care — să fim sinceri — căutaseră în science-fiction numai ceea

ce turceşte se cheamă aliş-veriş. Acum teama e depăşită, chiar dacă „inginerismul" n-a dispărut cu totul. Ştim foarte bine că nu este de ajuns să fii inginer macaragiu sau inginer chimist ca să scrii literatură ştiinţifico-fantastică, dar poţi s-o scrii fiind numai scriitor.

În momentul de faţă n-avem o critică de specialitate, iar critica în general nu se prea ocupă de cărţile noastre decît cînd e călăuzită de alte criterii decît acelea care trebuiau să fie bilele de rulmenţi în actul gîndirii criticului. Nu-i nimic. E bine totuşi că cititorii citesc...

Există azi mai mulţi scriitori tineri atraşi tot mai simţitor de lumea literară a fantascienzei ; mai mult, prozatori şi mai cu seamă poeţi destul de tineri ating, dorind sau fără să se întrebe, aceste zone. Cauza e uşor de găsit azi. Omul e tulburat de marile întrebări mai mult ca oricînd, fuga lui spre cunoaştere a devenit aproape o goană furioasă, el nu mai vrea să cedeze nici fotoliului aromelii agnostice, nici fumului superstiţiei, el vrea să afle. Unul dintre canalele moderne spre necunoscut este literatura ştiinţifico-fantastică, iar însemnătatea publică a acesteia ameninţă plăcut să devină dominantă. Cînd, cum — n-are importanţă. Vom vedea. Poate vor apărea oameni de meserie care să se ocupe cu critica de specialitate. Şi iată de ce cred că fantascienza nu este un gen. Epopeea cunoscuse o mare epocă de dominaţie, pînă a dispărut, transferîndu-şi ce avea ea mai bun în roman. Romanul însuşi s-a băgat sub coviltirul transhumanţei, umblînd într-una după păşuni noi. Una dintre păşunile lui este ceea ce a constituit materia însemnărilor de faţă. Mi se pare că este o păşune foarte vastă. O păşune foarte vastă se pierde la orizont. Nimeni nu e atît de presbit încît să vadă clar orizontul. Pentru aceasta este nevoie de instrumente optice speciale. Instrumentele optice speciale (iar acest orizont este de fapt un orizont cronospaţial) se găsesc în atelierele fantaştilor.

Faza de divertisment piere. Nici Wells, nici Jules Verne n-au scris texte de divertisment, cum s-a văzut. Ce este fantastul din categoria science-fiction ? Bineînţeles, un profet. Iar dacă nu este profet, nu este nimic.

DANIEL COCORU

EXTRA-TEREŞTRII

— În continuarea teleemisiunii noastre, veţi asista la extraordinara aventură a d-lui Smith, povestită chiar de domnia sa ; vor participa la discuţii d-l dr. James, specialist psihiatru, şi d-l prof. Brown, un cunoscut astronom. D-le Smith, te rugăm să ne relatezi cele întîmplate.

— Mergeam pe şoseaua 92, cînd deodată mi s-a oprit Ford-ul — lucru perfect explicabil, dacă ţineţi cont de faptul că l-am cumpărat de ocazie. M-am dat jos cu gîndul să mă uit la motor, dar cum am trîntit portiera, totul s-a luminat într-un galben intens, ca şi cum zgomotul ar fi

declanşat aprinderea unui reflector ceresc. Speriat am vrut să fug, însă lumina galbenă s-a stins. Uitîndu-mă în sus, am văzut un corp imens plutind cam la 30—40 metri ; acum răspîndea o lumină slabă, albastră-verzuie. Asta m-a înspăimîntat şi mai tare, nici nu ştiu cînd am ajuns sub maşină. Acolo îmi clănţăneau dinţii de frică. Îmi era teamă să nu coboare, că eu am auzit ce fac : zboară ce zboară... şi deodată se reped la om şi hîrşt !... îl iradiază... Pe urmă ai numai necazuri : poţi fi chiar concediat ! Observînd că lumina albastră-verzuie s-a stins, vreau să mă ştrecor de sub maşină, că vă daţi seama, eram destul de grăbit să-mi iau tălpăşiţa. Da'mi zic : stai pe loc, băiete ! Mai aşteaptă, că, cine ştie, poate n-a plecat. Şi tare bine am făcut : era tot acolo, se lăsase şi mai jos şi stătea nemişcat în aer. Sînt sigur că pe mine mă aştepta.

— L-ai văzut deci foarte bine ! Cum arăta ?

— Era mare, lucios şi era aşa... cum să vă spun, ca două ligheane cu deschizăturile puse una peste alta.

— Ca o lentilă biconvexă ?!

— Cum ai spus ?... A, da, cam aşa !... Numai că la mijloc era transparent. Pe acolo se vedeau nişte umbre, mişcîndu-se. Cînd le-am văzut, am scos pistolul şi am tras cîteva focuri în direcţia corpului.

— L-ai nimerit ?

— Nu cred, dar în orice caz i-am speriat ; imediat, lentila, cum zici c-o cheamă, s-a umplut de o lumină roşie, exact ca un tub cu neon. S-a ridicat şi a dispărut cu mare viteză, în sus.

— Domnule Smith, îţi mulţumesc pentru bunăvoinţa cu care ai povestit telespectatoarelor noastre extraordinara dumitale aventură. D-le doctor, ce părere ai despre cele relatate ?

— Pacientul prezintă simptome caracteristice maladiei Atkinson, provocată fără îndoială de o suprasolicitare nervoasă, la care se mai adaugă şi nerespectarea celor mai elementare reguli de igienă psihică. A avut o halucinaţie. D-le Smith, rigoarea ştiinţifică ne obligă. Te rog să permiţi asistentului meu ca mîine dimineaţă înainte de a pleca la birou, să-ţi extragă o probă din creier. Să nu-ţi faci griji, vei ajunge la timp la serviciu.

— Îţi mulţumesc. Medicina şi-a spus cuvîntul. D-ta ce crezi, domnule profesor Brown ?

— Am ascultat cu mare atenţie relatarea d-lui Smith, cetăţean de vază al orăşelului nostru. Ne aflăm în faţa unuia dintre cele mai extraordinare cazuri de O.Z.N. Ilustrul nostru concetăţean a văzut într-adevăr acest disc. El n-a putut fi fabricat pe pămînt, este deci de provenienţă extraterestră.

. . . .

Întii am crezut că lumina puternică îi provoacă o senzaţie neplăcută ; dar după ce am stins-o, a rămas la fel, ba chiar a vrut să fugă. Emisia albastru-verzuie a creat o reacţie contrară celei pe care o aşteptam. Specialiştii mă asiguraseră că această culoare are un efect relaxant şi chiar ar putea să-i sugereze natura intenţiilor noastre (albastrul-verzui este doar culoarea calmului, a echilibrului ; marea şi cerul sînt albastre, astronavele la fel, pînă şi mesagerii universali ai păcii sînt coloraţi în albastru-verzui).

Dar văd că automobilistul ascuns sub maşină trage asupra mea. Poate crede că vreau să-l omor. Noi nu putem să-i facem nici un rău, nici lui şi nici celorlalţi oameni, dar nici să-i ajutăm — aşa cum speră o parte dintre ei şi care ne văd în chip de misionari astrali sau poate de fraţi mai mari. Nu este posibil căci ei pentru noi sînt „cei ce au fost“, iar noi pentru ei sîntem „cei ce vor fi“.

Rugăm pe colaboratorii noştri să ne trimită lucrările lor dactilografiate (la 31 de rînduri, pe o singură parte a filei).

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii“

2012

CLUB

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire, muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

OCTOMBRIE 1969
PREȚUL 1 LEU
41007